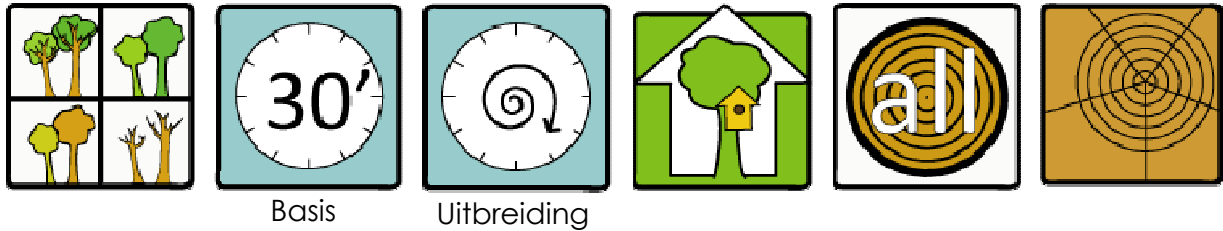


## Groeps-gevoel



Basis

Uitbreiding

### Leerdoel:

De leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren/formuleren.

Kunnen bij organismen kenmerken aangeven die illustreren dat ze aangepast zijn aan hun omgeving.

### Samenvatting:

Wil je de klas verdelen in kleinere groepjes? Dan is dit zintuigenspel een heel leuke manier. De leerlingen 'voelen' tot wanneer ze de juiste 'groep' gevonden hebben. Daarnaast kan dit spel ook een volwaardige activiteit zijn.

### Uitgewerkte activiteit:

**Concept:** Activiteit kan opgedeeld worden in 'basisactiviteit' en 'uitbreiding'. Bij de basisactiviteit ligt de klemtoon op het zintuiglijk waarnemen (tastzin). Bij de uitbreiding gaan we op zoek naar

### Materiaal en voorbereiding:

#### Basisactiviteit:

De leerkracht voorziet evenveel voorwerpen als het aantal leerlingen. Afhankelijk van de gewenste groepsindeling kunnen de voorwerpen verschillen of gelijkenissen vertonen.

Om een groep van 15 leerlingen op te delen in groepjes van 3: 3 kastanjes, 3 eikels, 3 beukenootjes, 3 okkernoten, 3 hazelnoten.

Uitbreiding:

Mogelijkheid om iets op te zoeken op internet, in boeken, tekeningen... De leerkracht voorziet tijd voor de leerlingen om iets voor te bereiden.

**Verloop activiteit:**

Basisactiviteit:

De leerlingen gaan heel dicht bij elkaar in een kring staan/zitten. De schouders raken elkaar, de handen houden ze op de rug. De leerlingen sluiten hun ogen!

De leerlingen krijgen van de leerkracht een voorwerp in hun handpalm gelegd. Heel voorzichtig voelen ze aan het voorwerp. Ze proberen te achterhalen wat ze vasthebben, maar zeggen nog niets.

Tip: het voorwerp kan eventueel meermaals worden doorgegeven, zodat de leerlingen verschillende voorwerpen kunnen betasten.

Variant: het voorwerp kan ook iets zijn met een specifieke geur.

Vervolgens stelt de leerkracht enkele gerichte vragen:

“Wie denkt te weten wat hij/zij vastheeft mag zonder z'n ogen te openen het voorwerp in de lucht steken.”

De leerkracht duidt iemand aan, vraagt de anderen hun voorwerp terug achter de rug houden, en stelt volgende vraag:

“Probeer nu eens te beschrijven wat je precies voelt, zonder te verklappen wát je eigenlijk vast hebt”.

Daarna vraag de leerkracht:

“Zijn er nog andere leerlingen die denken dat ze hetzelfde voorwerp vasthebben? Zij mogen nu ook hun voorwerp in de lucht steken”

“ En wat denk je dat het is?”

De kinderen mogen hun ogen openen en kijken naar de voorwerpen die in de lucht worden gestoken.

“Zijn dit allemaal dezelfde voorwerpen?” “Was de omschrijving juist?” “Hoe zouden we nog beter kunnen uitleggen hoe ons voorwerp precies aanvoelt?”

Hetzelfde herhalen we voor de verschillende voorwerpen, tot wanneer iedereen in groepjes is verdeeld.

Uitbreiding:

Via gerichte vraagstelling probeert de leerkracht meer informatie over het voorwerp uit de leerlingen te halen (vragen worden verdeeld in het groepje). De bekomen informatie kan zeer uiteenlopend zijn, afhankelijk van de gekozen voorwerpen. De leerlingen krijgen de mogelijkheid om iets op te zoeken of eventueel zelfs thuis iets voor te bereiden.

- Wat is nu de functie van dit voorwerp?
- Waarvoor dient het in de natuur? Waar in de natuur hoort dit voorwerp thuis? Wanneer treffen we het aan?
- Waarvoor kunnen mensen het gebruiken?
- Waarvoor werd het vroeger gebruikt? En nu?
- Zouden we met dit voorwerp geld kunnen verdienen?
- Waarvoor zou jij dit voorwerp vooral gebruiken? (fantasie/realiteit)

Bijv.: De kastanjebolster is een (doos)vrucht. In de vrucht zitten de kastanjezaden. Als de zaden rijp zijn, barst de bolster open en komen ze op de grond terecht. Het volgende jaar kunnen ze kiemen en worden ze misschien wel een boom. Wij en heel wat dieren gebruiken deze zaden om op te eten. Er wordt ook confituur en puree van gemaakt. Vooral in Zuid-Frankrijk worden kastanjes gekweekt. In andere landen maken ze er misschien instrumenten van?

Achteraf vertellen de leerlingen per groepje wat ze over het voorwerp hebben gevonden.

Voorbeeldreeksen voorwerpen:

- Allerlei zaden uit de herfst: kastanje, eikel, hazelnoot...
- Allerlei vruchten uit verschillende seizoenen: appel, tomaat, mandarijn...
- Allerlei willekeurige voorwerpen uit de nabijgelegen natuur: takje, steen, aardeklomp...
- Allerlei zachte/harde/prikkerige voorwerpen...
- Allerlei bolsters van zaden
- Allerlei blaadjes van bomen
- Allerlei planten of paddenstoelen (ook voor geur)
- ...

### **Integratie systeemdenken:**

Bij de uitbreiding van de activiteit trachten de leerlingen van verschillende vruchten/zaden/voorwerpen uit de natuur de verschillende functies te achterhalen, zowel op ecologisch, sociaal en economisch vlak. Ze worden bovendien in tijd en ruimte geplaatst.

### **Gelinkte activiteiten en leerdoelen:**

*de basis activiteit kan gecombineerd worden met tal van andere activiteiten  
waarvoor de groep dient opgedeeld te worden.*